ליגזר • דלא מבטלי איהו ליחיד אתו למימר נמי יחיד מבטל לשנים: **ואין נוטלין רשות נמס לי** • הא תנא ליה היו שנים אוסרין זה על זה: **נא גריבא** • מקנה יתירה לאשמועינן דאפי' אמרו ליה קמאי "קני על מנת להקנות" הדר ליהו ובטיל לחבריה, לא משתרי אלא בתרא, דמהו דתימא שליחא שוויהו, קא משמע לן כיון דלא קנה איהו לאשתרויי, לא מצי לאקנויי: **אמר שנא עירב כו'** • כגון ג' דיורין בחצר השנים עירבו והשלישי לא עירב מבטל לאחד מן המעורבין ומותר דהאי בהדי חבריה עירב אלמא אין צריך לבטל אלא לאחד דכולהו הוו כחד: **ושנים שנא עירבו נותנין רשותן לשנים** • הדריס עמהן ועירבו או ליחיד שלישי הדר עמהן ולא עירב לא הוא ולא הן: **אבל אין אמר שעירב** • עם אחד נותן רשותו ליחיד שלישי שדר עמהן ולא עירב דכי בטיל ליה איהו רשותיה אכתי איכא חבריה דאסר עליה: **לשנים שנא עירבו** • דלמאריגן לעיל שנים אין נוטלין רשות: **דסוף ומיה** • ועל כרחך דרבה בשיירא שחנתה בבקעה והקיפוה חגר וגמו שם אינם אהלו מוקי לה דכי מת אין ליורשיו שם כלום דאי בחגר ממש הא איכא יורשין וכיון דאיהו הוה אבוהון קיים הוה אסר אינהו נמי אסרי: **תדע** • מריש דהוה ומית עסקינן דאי איתיה צריך להאי לבטוליה ליה: **סיפא דרישא** • מריש דמתניתא עד אבל כו' חדא בבא היא הלכך סיפא דהסיא קרי ליה סיפא דרישא: **אמר נא** • דצריך לבטל לכל אחד ואחד: **אי סבי ליתני נאחד שעירב** • כדתנא ברישא ואנא ידענא דהני נינהו דאין עירוב בלא שנים: **או נאחד שנא עירב** • סיפא דהסיא היא דכי תנא לשנים שעירבו או נא' שנא עירב: **אמר שנא עירב כו'** • השתא מפרש לה לכולה אמאי אצטריך למיתנייהו לכולהו: **ונא גורינן כו'** • כלומר אי קשיא כיון דמית פשיטא דמבטל ליה להאי דפיים דהא קתני לה סיפא דאפי' שנים מבטלין ליחיד: **ושנים שעירבו כו'** • פשיטא דהכא ליכא למגזר דלמא אתי יחיד לבטולי להו דאי מבטל להו שפיר דמי דהא עירבו וכיון דאורי ביחיד דמצי לבטולי מה לי חד מה לי תרי: **כיון דלא עירב ליקנסיה** • דמריש לא נפקא לן, דריש אייני דהאי דלא עירב בטיל להכי דעירבו: **פנא סך סיפא לגנוי ריש** • דבדהוה ומית עסקינן ריש דקתני לאחד שעירב דאילו איתיה לאידך בעי לבטולי ליה כדקתני בהך סיפא: **ונאבי** • דמתרץ הך סיפא מאי לשנים לאחד משנים למה לי דמייה הא תנא ליה ריש דיחיד מבטל לאחד משנים מה לי חד מבטל מה לי תרין מבטלין: **סני מילי כו'** • דכל הני בטולין לעיל איכא מקנתייהו דעירבו: **פורס עירוב** • פורת עירוב מן התיקות הבאים אחרי כן: **נאבי פנא סך סיפא** • דלא אצטריך דהא פשיטא דאיכא חד דלא בטיל ליה רשותיה אלא לאבי תנאי דאשמועינן דכולה מתניתא בדאיתאהו המעורבין עסקינן ואפילו הכי קתני ריש דריש לאחד שנא עירב נותן רשותו לאחד שעירב דאין צריך לבטל רשותיה לכל אחד ואיהו לא אסר אחבריה: **אידי דפנא ריש** • "אחד שנא עירב נותן רשותו לאחד שעירב" הנא סך סיפא דאיכא לא ולעולם ריש בדאיתאהו: **סבי נרסינן כיון דבעידנא דבטיל ליה סגך כו'** • ולעיל פריש נפקא לן דאי לאו הכי לא אצטריך למיתנייה ולעיל פריש לה: **יורש** • שכבר אביו ולא עירב ומת בשבת ולא בטל רשותו מהו שיבטל היורש היכא

ליגזר דילמא אתי לבטולי להו קמ"ל: ואין נוטלין רשות: למה לי? לא צריכא אף עלגב דאמרי ליה "קני על מנת להקנות" בעא מיניה אביי מרבה חמשה ששרויין בחצר אחת ושכח אחד מהן ולא עירב כשהוא מבטל רשותו צריך לבטל לכל אחד ואחד או לא? *א"ל צריך לבטל לכל אחד ואחד איתיביה אחד שלא עירב נותן רשותו לאחד שעירב, שנים שעירבו נותנין רשותן לאחד שלא עירב, ושנים שלא עירבו נותנין רשותן לשנים שעירבו או לאחד שלא עירב אבל לא אחד שעירב נותן רשותו לאחד שלא עירב, ואין שנים שעירבו נותנין רשותן לשנים שלא עירבו, ואין שנים שלא עירבו נותנין רשותן לשנים שלא עירבו קתני מיתה רישא אחד שלא עירב נותן רשותו לאחד שעירב ה"ד אי דליכא אחרינא בהדיה, בהדי מאן עירב, אלא פשיטא דאיכא אחרינא בהדיה וקתני "לאחד שעירב" ורבה הכא במאי עסקינן דהוה ומית דהוה ומית אימא סיפא אבל אין אחד שעירב נותן רשותו לאחד שלא עירב ואי דהוה ומית אמאי לא, אלא פשיטא דאיתיה ומדסיפא איתיה רישא נמי איתיה, מידי איריא הא כדאיתא והא כדאיתא, תדע דקתני סיפא דרישא ושנים שלא עירבו נותנין רשותן לשנים שעירבו לשנים אין לאחד לא, ואבי אמר מאי לב' לאחד מב', אי הכי ליתני לאחד שעירב או לאחד שלא עירב, קשיא. אחד שלא עירב נותן רשותו לאחד שעירב לאביי דאיתיה וקמ"ל דאין צריך לבטל רשות לכל אחד ואחד לרבה דהוה ומית ולא גזור זימנין דאיתיה ושנים שעירבו נותנין רשותן לאחד שלא עירב פשיטא? מהו דתימא כיון דלא עירב ליקנסיה קמ"ל ב' שלא עירבו נותנין רשותן לשנים שעירבו לרבה תנא סיפא לגלויי רישא לאביי ב' שלא עירבו איצטריכא ליה סד"א לגזר דלמא אתי לבטולי להו קמ"ל אבל לאחד שלא עירב למה לי? מהו דתימא הני מילי היכא דמקצתן עירבו ומקצתן לא עירבו אבל היכא דכולן לא עירבו ליקנסינהו כדי שלא תשתכח תורת עירוב קמ"ל אבל אין אחד שעירב נותן רשותו לאחד שלא עירב לאביי תנא סיפא לגלויי רישא לרבה איידי דתנא רישא, תנא נמי סיפא ואין שנים שעירבו נותנין רשותן לשנים שלא עירבו הא תו למה לי? לא צריכא דבטיל ליה חד מינייהו לחבריה מהו דתימא לשתרי ליה קמ"ל כיון דבעידנא דבטיל לא הוו ליה שריותא בהא חצר לא ואין שנים שלא עירבו נותנין רשותן לשנים שלא עירבו הא תו למה לי (ג) לא צריכא, דאמרי "קני על מנת להקנות" בעא מיניה רבא מרב נחמן יורש מהו שיבטל רשות היכא

בעא מיניה אביי מרבה כו' • לא שמיע ליה ברייתא דלעיל דסוף פ"ב (דף כו:) כשהוא מבטל רשותו אין צריך לבטל לכל אחד ומשמע התם דפלוגתא היא דר"ל ורבנן והתוא ברייתא כר"ל ואין לומר דלרבנן מיבעיא ליה ופשט ליה דצריך לבטל דאם כן מאי פריך מברייתא דבסמוך:

הכא במאי עסקינן דהוה ומית • פירש"י דעל כרחך דרבה בשיירא שחנתה בבקעה והקיפוה חגר וגמו בה אינם אהלו מוקי לה דכי מת אין ליורשיו שם כלום דאי בחגר ממש הא איכא יורשין וכיון דאיהו הוה אבוהון קיים הוה אסר אינהו נמי אסרי: **תדע** • מריש דהוה ומית עסקינן דאי איתיה צריך להאי לבטוליה ליה: **סיפא דרישא** • מריש דמתניתא עד אבל כו' חדא בבא היא הלכך סיפא דהסיא קרי ליה סיפא דרישא: **אמר נא** • דצריך לבטל לכל אחד ואחד: **אי סבי ליתני נאחד שעירב** • כדתנא ברישא ואנא ידענא דהני נינהו דאין עירוב בלא שנים: **או נאחד שנא עירב** • סיפא דהסיא היא דכי תנא לשנים שעירבו או נא' שנא עירב: **אמר שנא עירב כו'** • השתא מפרש לה לכולה אמאי אצטריך למיתנייהו לכולהו: **ונא גורינן כו'** • כלומר אי קשיא כיון דמית פשיטא דמבטל ליה להאי דפיים דהא קתני לה סיפא דאפי' שנים מבטלין ליחיד: **ושנים שעירבו כו'** • פשיטא דהכא ליכא למגזר דלמא אתי יחיד לבטולי להו דאי מבטל להו שפיר דמי דהא עירבו וכיון דאורי ביחיד דמצי לבטולי מה לי חד מה לי תרי: **כיון דלא עירב ליקנסיה** • דמריש לא נפקא לן, דריש אייני דהאי דלא עירב בטיל להכי דעירבו: **פנא סך סיפא לגנוי ריש** • דבדהוה ומית עסקינן ריש דקתני לאחד שעירב דאילו איתיה לאידך בעי לבטולי ליה כדקתני בהך סיפא: **ונאבי** • דמתרץ הך סיפא מאי לשנים לאחד משנים למה לי דמייה הא תנא ליה ריש דיחיד מבטל לאחד משנים מה לי חד מבטל מה לי תרין מבטלין: **סני מילי כו'** • דכל הני בטולין לעיל איכא מקנתייהו דעירבו: **פורס עירוב** • פורת עירוב מן התיקות הבאים אחרי כן: **נאבי פנא סך סיפא** • דלא אצטריך דהא פשיטא דאיכא חד דלא בטיל ליה רשותיה אלא לאבי תנאי דאשמועינן דכולה מתניתא בדאיתאהו המעורבין עסקינן ואפילו הכי קתני ריש דריש לאחד שנא עירב נותן רשותו לאחד שעירב דאין צריך לבטל רשותיה לכל אחד ואיהו לא אסר אחבריה: **אידי דפנא ריש** • "אחד שנא עירב נותן רשותו לאחד שעירב" הנא סך סיפא דאיכא לא ולעולם ריש בדאיתאהו: **סבי נרסינן כיון דבעידנא דבטיל ליה סגך כו'** • ולעיל פריש נפקא לן דאי לאו הכי לא אצטריך למיתנייה ולעיל פריש לה: **יורש** • שכבר אביו ולא עירב ומת בשבת ולא בטל רשותו מהו שיבטל היורש היכא

הגהות הב"ח

(ג) גם' סיפא לגלויי אריש כנ"ל וכן בסמוך: (ד) שם לא צריכא דאמרי קני

עין משפט נר מצוה

נח א טו"ע א"ח סי' שפ סעיף ד:

נט ב מיי' פ"ב מה"ע עירובין הלכה ג טו"ע שם סעיף א:

ס ג מיי' שם הלכה ג טו"ע שם סעיף ד:

מתנה

רבינו חננאל

בעא מיניה אביי מרבה ה' ששרויין בחצר אחת ושכח אחד מהם ולא עירב כשהוא מבטל צריך לבטל רשות לכל אחד ואחד. אי לא א"ל צריך לבטל רשות לכל אחד ואחד איתיביה אחד שלא עירב נותן רשותו לאחד שעירב. היכי דמי אי איכא אחריני בהדיה [בהדי] מאן מערב דקתני לאחד שעירב אלא פשיטא דאיכא אחרינא ועירב בהדיה [ותירץ רבה דבתר] (ובתר) הכי מת. ואקשינן אימא סיפא אבל אין אחד שעירב נותן רשותו לאחד שלא עירב ואי איתו דעריב בהדיה מת והשתא ליכ' אחרינא בהדיה אמאי לא אלא פשיטא דאיתיה ואסר עליה ומדסיפא איתיה רישא נמי איתיה ודחי רבא מידי איריא סיפא איתיה רישא ליתיה תדע דבעינן לכל חד וחד דקתני סיפא דרישא ושנים שלא עירבו נותנין רשותן לשנים שעירבו [מאי לאו] שנים ממש. ש"מ בעינן ביטל רשות לכל אחד ואחד ודחי אביי מאי לשנים דקתני אחד (לשנים) [משנים] ואקשינן אי הכי ליתני לאחד שעירב או לאחד שלא עירב דמשמע דאיכא אחריני בהדיה ואמ' הכי בחד סני ליה אלא מדלא קתני הכי אלא לשנים שעירבו לשנים שעירבו ממש הוא שמעינן מינה דבעינן ביטול לכל חד וחד ונדחה אביי בקושיא פ' להא מתניתא פסקא פסקה פשוטה היא

מתנה

שאלות רבינו הגאון

נוסחא

נוסחא